

Karolina Nygren
Utvecklingsledare
08 560 39 236
karolina.nygren@ekero.se

Revidering av principer för parboende

Dnr SN13/164-739

Bakgrund

I november 2012 infördes en förändring i socialtjänstlagen som innebär att makar och sambor som varaktigt har levt tillsammans under vissa förutsättningar har rätt att fortsätta bo tillsammans även i de fall endast den enes behov kräver boende i särskild boendeform för äldre, s k parboende.

I mars 2013 fattade Kommunfullmäktige, på förslag från Socialnämnden, beslut om ett antal principer för parboende som skulle gälla i Ekerö kommun.

Nämndkontoret har fått i uppdrag att återkomma till Socialnämnden med en uppföljning av dessa principer i efter det att Socialstyrelsen utkommit med en vägledning om rätten att fortsätta bo tillsammans i ett äldreboende.

Vägledning från Socialstyrelsen och Boverket

När bestämmelsen om möjlighet till parboende trädde i kraft fick Socialstyrelsen i samarbete med Boverket i uppdrag att ta fram en vägledning som främst riktar sig till kommunerna som handlägger dessa ärenden. Vägledningen syftar till att ge:

- stöd för handläggningen av och beslut i ärenden som rör parboende
- stöd för bedömning och utformning av beslut så att ansvarsfördelningen mellan socialnämnd och medboende blir tydlig
- stöd i utredningen av makars eller sambors vilja att flytta tillsammans till ett särskilt boende
- vägledning om relevanta delar av hyreslagstiftningen
- stöd för tillämpningen av regler om avgifter enligt socialtjänstlagen och hyror enligt hyreslagstiftningen.

Förslag till revideringar av principer för parboende i särskilda boendeformer

Kontoret har tagit del av Socialstyrelsens vägledning och föreslår utifrån denna vissa revideringar av de principer för parboende som gäller i Ekerö kommun. Reviderat dokument återfinns i bilaga till ärendet.

Revideringarna avser:

- *Förtydligande av aktuella lagrum* samt vem som kan ansöka om parboende i särskilt boende för äldre.
- *Införande av möjlighet till provboende för den medboende.* Syftet med provboende är ge paret möjlighet att prova på att bo i ett särskilt boende för att sedan avgöra om de vill fortsätta bo tillsammans. Att bo tillsammans i ett särskilt boendekän vara en stor omställning för såväl den biståndsberättigade som den medboende.
- *Förtydligande av att hälso- och sjukvårdsinsatser inte ingår som en tjänst i särskilt boende för den medboende.* Kommunens ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser omfattar endast den biståndsberättigade parten.
- *Bilaga – förslag till överenskommelse om avstående från besittningsskydd.* Bilagan ska användas vid tecknande av hyresavtal med medboende. I principerna för parboende finns dock angivet att om den enskilde inte går med på att avtala bort besittningsskyddet eller om Hyresnämnden inte godkänner överenskommelsen så har den enskilde besittningsrätt till bostaden. Enligt gällande principer för parboende har då hyresvärden, d v s kommunen att erbjuda ersättningsbostad. Då det i dagsläget inte finns några tillgängliga ersättningslägenheter kommer den enskilde i praktiken att få behålla platsen i det särskilda boendet. En konsekvens som kan medföra ökad kösituation för personer med biståndsbeslut om boendeformen.
- *Ersättning till utförare.* I Ekerö kommuns nuvarande principer för parboende anges att ingen ersättning utgår till utförare för placeringen av den medboende. Det innebär i praktiken att den plats som upptas av medboende räknas som inkomstbortfall för utföraren som annars kunde erjudit platsen till en biståndsberättigad person med vård- och omsorgsbehov för vilken dygnsersättning utgår. I avtalet med Vardaga och i överenskommelsen med intern produktion garanterar Socialnämnden inte full beläggning för boendeenheten.

Vad gäller frågan om ersättning till utförare gör kommunerna olika. I t ex Upplands Väsby, Stockholms stad och Sollentuna utgår ersättning till utföraren och då ingår också visst basutbud såsom t ex mat, möjlighet att delta i aktiviteter och trygghetslarm.

I de fall socialkontoret behöver köpa externa placeringar finns inte möjlighet att på samma sätt styra ersättningen till utföraren. Eftersom ett beslut om medboende i lagstiftningen likställs med ett biståndsbeslut om särskilt boende gäller samma regler för verkställighet varför externa placeringar inte kan uteslutas.

Kontoret föreslår att Socialnämnden i månadsrapporteringen av beviljade platser i särskilt boende framöver även följer utvecklingen av antalet medboende i de särskilda boendeenheterna.